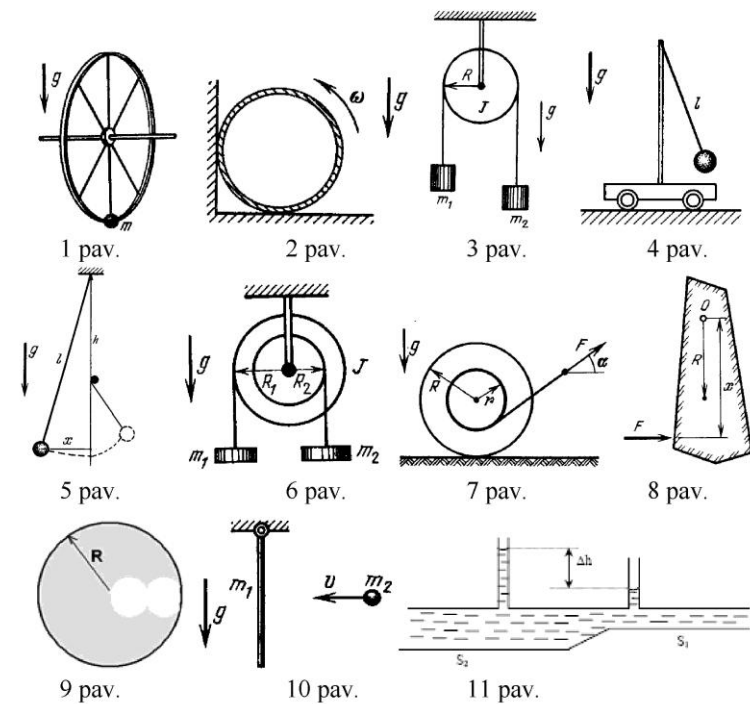

2011-2012 MOKSLO METŲ I KETVIRČIO NAMŲ DARBAI
MOKYKLOS „FIZIKOS OLIMPAS“ II KURSO MOKSLEIVIAMS

- Masės M dviračio ratas (1 pav.), kurio spindulys R , o inercijos spindulys R_c , gali laisvai sukintis apie savo ašį. Prie rato pritvirtintas masės m svarelis. Koks sistemos svyravimų periodas?
- Vienalytis cilindras padėtas ant nuožulniosios plokštumos, su horizontu sudarančios kampą α . Trinties koeficientas μ , laisvojo kritimo pagreitis g . Koks bus cilindro masių centro greitis ir kampinis sukimosi greitis atstumu l nuo judėjimo pradžios?
- Tuščiaviduris R spindulio cilindras (2 pav.) sukasi kampiniu greičiu ω įsispaudęs į kampą. Trinties koeficientas tarp sienos (grindų) ir cilindro μ . Po kiek apsisukimų cilindras visiškai sustos?
- Raskite kampinį skriemulio (3 pav.) pagreitį. Jo spindulius R , inercijos momentas I , o prie netašaus siūlo galų pririštos masės m_1 ir m_2 . Siūlas skriemuliu nepraslysta.
- Rutuliuko mažų svyravimų amplitudė x_0 , vežimėlio y_0 (4 pav.). Siūlo ilgis l . Koks maksimalus rutuliuko greitis (žemės atžvilgiu)?
- Kiek skubės/vėluos švytuoklinis laikrodys per parą, jei jis bus perkeltas iš jūros lygio į Everesto viršūnę?
- Ežero bangos muša į krantą dažniu ν_0 . Koku dažniu jos atsitrenks į katerį, jei jis plaukia greičiu v a) link kranto b) nuo kranto c) kryptis sudaro kampą α su statmeniu į krantą?
- Ant ilgio l siūlo pakabintas mažas rutuliukas. Atstumu h nuo pakabos taško žemyn yra nejudanti ašis (5 pav.). Koks sistemos mažų svyravimų periodas? Koks maksimalus atsilenkimas į dešinę, jei į kairę x ?
- Gaukite matematinės svyravimų periodo formulę, remdamiesi pagrindine sukamojo judėjimo dinamikos lygtimi.
- Koku greičiu link jūsų turi bėgti dainuojantis tenoras (392 Hz), kad tamsią naktį pasirodytų sopranas (880 Hz)?
- Ant sujungtų skridinių užvynioti siūlai su svareliais (m_1 ir m_2) galuose (6 pav.). Skridinių sistemos inercijos momentas I , o spinduliai R_1 ir R_2 . Koks m_1 svarelis pagreitis?
- Ant horizontalios plokštumos guli siūlų ritė. Siūlas traukiamas jėga F , sudarančia kampą α su horizontu (7 pav.). Koks turi būti kampas α , kad ritė judėtų į dešinę?
- Masės m kieto kūno inercijos momentas ašies O atžvilgiu I (8 pav.). Masių centras yra atstumu R nuo ašies. Raskite jėgą, veikiančią ašį, kai kūną trumpam paveikia jėga F (petys x). Koks turi būti x , kad ašį veikianti jėga būtų mažiausia?
- Iš čiaupo greičiu $v = 0.5 \text{ m/s}$ bėga vandens srovė, kurios diametras $l \text{ cm}$. Koks bus srovės diametras prie vonios dugno (t.y. 1 m žemiau)?
- Ežere (gylis h) vandens paviršiumi sklinda banga (jos ilgis daug didesnis už gylį). Koks bangos sklidimo greitis?
- Spyruoklė (tamprumas k) su svareliu (masė m) yra klampiamame skystyje, kuriame trinties jėga proporcinga greičiui $F = -Cv$. Kokiai C vertei esant svyravimai nebevyks?

- Įvertinkite, koku greičiu turi važiuoti dviratininkas, kad jam į priekinį ratą įkišus pagalį, jis dar nepersiversu per galvą. Ratai tvirti, lengvai nelūžta.
- Spindulio R skritulyje išpjautos dvi skylės (9 pav.). Koku atstumu nuo centro yra kūno masių centras?
- Į kabantį masės m_1 ir ilgio l strypelį greičiu v smogia plastilino rutuliukas, kurio masė m_2 (10 pav.). Koku maksimaliu kampu atsilenks stypelis?
- Horizontaliu kintamo skerspjūvio vamzdžiu teka vanduo (11 pav.). Nustatykite pratekėjusio vandens kiekį Q pagal vandens aukščių skirtumą Δh dviejuose monometrinuose vamzdeliuose, jei vamzdžio skersmuo prie abiejų vamzdelių žinomas.

1-10 užduočių sprendimus iki 2011 08 15, 10-20 užduočių sprendimus iki 2011 09 15 išsiųskite adresu: „Fizikos olimpas“, Saulėtekio al. 9, III rūmai, 200 kab., LT-10222 Vilnius. Ant voko/sąsiuvinio papildomai užrašykite „Donatui Majui“.